

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 297-Н

от 7 май 2025 г.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор Комисията за финансов надзор разглежда Насоките относно вътрешните политики, процедури и механизми за контрол, за да се гарантира прилагането на ограничителни мерки на равнището на Съюза и на национално равнище (ЕВА/GL/2024/14), издадени от Европейския банков орган, наричани за краткост по-долу „Насоките“.

Адресати на Насоките са компетентните органи, както са определени в законодателните актове, посочени в чл. 4, параграф 2, подточка „i“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹, компетентните органи, както са определени в чл. 4, т. 2, подточка „vi“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010, във връзка с Директива (ЕС) 2015/2366² и Директива 2009/110/ЕО³ и финансовите институции, които подлежат на регулиране и надзор съгласно Директива 2013/36/ЕС⁴, Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО.

В Насоките е предвидено компетентните органи, които отговарят за оценката на вътрешните политики, процедури и механизми за контрол, приети от финансовите институции, за да гарантират прилагането на ограничителни мерки на равнището на Съюза и на национално равнище в съответствие с националната правна рамка, да имат възможността да се позовават на Насоките, когато оценяват тези вътрешни политики, процедури и механизми за контрол.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията;

² Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО;

³ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО;

⁴ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО

Видно от посоченото в чл. 4, параграф 2, подточка „i“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010 понятието „компетентни органи“ означава компетентни органи съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013⁵, включително Европейската централна банка - по въпросите, свързани с възложените ѝ съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013⁶ задачи. Съгласно посочената разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 компетентен орган означава официално признат от националното право публичен орган или структура, които са оправомощени по националното право да упражняват надзор върху институциите като част от действащата надзорна система в съответната държава членка. „Институция“ съгласно чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 означава кредитна институция, лицензирана съгласно чл. 8 от Директива 2013/36/ЕС⁷, или предприятие по чл. 8а, параграф 3 от същата директива. Регламент (ЕС) 2019/2033⁸ променя определението за кредитна институция, в резултат на което същото обхваща и дружества, чиято стопанска дейност включва сделки за собствена сметка или поемане на емисия на финансови инструменти и/или предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти при условията на безусловно и неотменимо задължение за записване/придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка, и общата стойност на активите им възлиза на 30 милиарда евро или повече. По аргумент на чл. 4, параграф 1, т. 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033, във връзка с чл. 4, параграф 1, т. 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 за тези дружества се прилага режимът на кредитните институции, установен с Регламент (ЕС) 575/2013 и националните разпоредби, които транспонират Директива 2013/36/ЕС, като същите дружества е необходимо да получат лиценз за извършване на дейност като кредитни институции. Мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2019/2033 са въведени в българското законодателство със Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите за финансови инструменти, обн., ДВ, бр. 25 от 29.03.2022 г. С § 83 от същия закон за изменение и допълнение са приети изменения и допълнения в чл. 2, ал. 1 от Закона за кредитните институции, съгласно които

⁵ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;

⁶ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции;

⁷ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО;

⁸ Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014

дефиницията за кредитна институция (банка) е въведена в съответствие с определението за кредитна институция, както е посочено в чл. 4, параграф 1, т. 1 от Регламент (ЕС) 575/2013, съответно тези дружества получават лиценз за извършване на дейност като кредитни институции (лиценз за банкова дейност) от Българската народна банка, като същата е компетентен надзорен орган за тях по смисъла на Регламент (ЕС) № 1093/2010 и Регламент (ЕС) № 575/2013.

В чл. 4, т. 2, подточка „vi“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010 е посочено, че компетентни органи означава компетентните органи съгласно посоченото в Директива 2014/17/ЕС⁹, Регламент 2015/751¹⁰, Директива (ЕС) 2015/2366¹¹, Директива 2009/110/ЕО¹² и Регламент (ЕС) № 260/2012¹³, видно от съдържанието на които, същите не регулират дейностите на поднадзорните лица на Комисията за финансов надзор.

С оглед на изложеното по-горе се налага изводът, че Комисията за финансов надзор не попада в обхвата на компетентните органи, които са адресати на Насоките, както и финансовите институции, които подлежат на регулиране и надзор съгласно Директива 2013/36/ЕС, Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО, не попадат сред лицата по чл. 1, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор. Спазването на Насоките от Комисията за финансов надзор не може да бъде обезпечено законосъобразно поради липса на компетентност.

Във връзка с горепосоченото и на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор и чл. 16, параграф 3, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията,

⁹ Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010;

¹⁰ Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти;

¹¹ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО;

¹² Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО;

¹³ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 година за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

I. Комисията за финансов надзор не спазва в надзорната си практика Насоките относно вътрешните политики, процедури и механизми за контрол, за да се гарантира прилагането на ограничителни мерки на равнището на Съюза и на национално равнище (EBA/GL/2024/14), издадени от Европейския банков орган.

II. Европейският банков орган да бъде уведомен за взетото решение по т. I.

III. Настоящото решение и насоките по т. I да бъдат обявени на интернет страницата на Комисията за финансов надзор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВАСИЛ ГОЛЕМАНСКИ